

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA HRVATSKIH CESTA ZA
2022. GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA 2023. I 2024. GODINU**

UVOD

Trgovačko društvo Hrvatske ceste d.o.o. osnovano je s ciljem ulaganja u cestovnu infrastrukturu kako bi se osigurao siguran promet, poboljšala kvaliteta života u zajednici kao i ekonomski prosperitet, a s radom je započelo 11.04.2001. kao jedan od dva pravna sljednika Hrvatske uprave za ceste.

Društvo je u 100 % vlasništvu Republike Hrvatske i svoja prava u Skupštini Društva ostvaruje putem Vlade Republike Hrvatske zastupane po ministru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Glavni zadatak društva Hrvatske ceste d.o.o. je kvalitetno cestovno povezivanje hrvatskih regija kao i povezivanje na europske prometne pravce. Razvojem cestovne infrastrukture olakšava se uključivanje hrvatskog gospodarstva u međunarodno okruženje te doprinosi dinamici gospodarskog razvitka.

Poslovanje Hrvatskih cesta d.o.o. obuhvaća izgradnju novih cesta i cestovnih građevina, rekonstrukciju i poboljšanje postojećih, kao i njihovo održavanje. Ukupna duljina mreže državnih cesta je 7.328,219 km (NN 100/2021).

Poslovne aktivnosti Društva planiraju se u skladu sa Strategijom prometnog razvoja koju donosi Vlada Republike Hrvatske te u skladu s četverogodišnjim Programom građenja i održavanja javnih cesta koji također donosi Vlada na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Misija Hrvatskih cesta d.o.o. određena je Zakonom o cestama i Izjavom o osnivanju, a osnovna zadaća je upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta.

Vizija Hrvatskih cesta d.o.o. je kvalitetno međusobno prometno povezati hrvatske regije, uz povezivanje na europske prometne pravce te razvojem cestovne infrastrukture pospješiti uključivanje hrvatskog gospodarstva u međunarodno okruženje i osigurati dinamičan gospodarski razvitak.

Iz vizije i misije Društva proizlaze četiri strateška cilja poslovanja:

- Sigurnost cestovnog prometa
- Daljnja integracija cestovne mreže s europskim prometnim tokovima i postojećom mrežom RH
- Protočnost prometa uz razvoj i integraciju inteligentnih prometnih sustava (ITS)
- Uspostava nacionalnog prometnog modela i sustava brojenja prometa

Iz strateških ciljeva proizlaze operativni ciljevi koji su definirani kroz projekte čija se realizacija planira i prati na godišnjoj razini. Provedba projekata izgradnje, rekonstrukcije i održavanja uvjetovana je raspoloživim financijskim sredstvima.

Poslovanje društva Hrvatske ceste d.o.o. određeno je Zakonom o cestama, Izjavom o osnivanju, Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o proračunu, odlukama Vlade Republike Hrvatske te drugim zakonima i pravilnicima vezano uz djelatnost Društva. Osnovna djelatnost Društva je upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta.

PRIHODI

U ukupnim prihodima poslovanja Hrvatskih cesta d.o.o. u prijedlogu Financijskog plana, najveći udio se odnosi na kapitalne pomoći iz proračuna – naknada iz goriva te iznosi 1.800,57 milijuna kuna u 2022., 1.820,00 milijuna kuna u 2023. i 1.910,00 milijuna kuna u 2024. godini. Sredstva za financiranje EU projekata i programa sastoje se od tekućih i kapitalnih pomoći temeljem prijenosa sredstava iz EU fondova, tekućih i kapitalnih pomoći iz proračuna (nacionalna komponenta) te direktnih kapitalnih pomoći od institucija i tijela EU. Ukupan planirani iznos za povlačenja sredstava za financiranje EU projekata i programa iznosi 1.298,21 milijuna kuna u 2022. godini i 213,76 milijuna kuna u 2023. godini.

U tijeku su pripreme novih projekata za sufinanciranje iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2021.- 2027.

Prihodi od nefinancijske imovine (naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za kontrolu, dozvole i suglasnosti za izvanredni prijevoz) planirani su u iznosu od 22,94 milijuna kuna u 2022. te 23,26 milijuna u 2023. i 23,54 milijuna kuna u 2024. godini.

Ostali planirani prihodi sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda po posebnim propisima (naplata prihoda po sudskim presudama, naplata štete temeljem osiguranja i prihodi od sufinanciranja rekonstrukcije ili izgradnje državnih cesta od strane jedinica lokalne samouprave, komunalnih, javnih i ostalih društava), prihoda od ostalih pruženih usluga te prihoda od prodaje nefinancijske imovine (planirana prodaja stambenih i poslovnih objekata).

Planirana sredstva utrošit će se prvenstveno u investicijsko i redovito održavanje i rekonstrukciju cestovne infrastrukture u nadležnosti Društva te u ulaganja u strateške projekte izgradnje državnih cesta.

RASHODI

Ukupni rashodi poslovanja u prijedlogu Financijskog plana za 2022. godinu iznose 971,63 milijuna kuna, 1.002,99 milijuna kuna za 2023. godinu i 1.018,88 milijuna kuna za 2024.

Najveći dio rashoda poslovanja odnosi se na rashode za usluge redovitog održavanja cesta. Ukupni planirani rashodi za usluge redovitog održavanja državnih cesta u 2022. godini iznose 460,00 milijuna kuna. U 2023. i 2024. godini planiran je isti iznos u visini 480,00 milijuna kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 2.450,20 milijuna kuna u 2022. godini, 1.364,58 milijuna kuna u 2023. i 1.241,21 u 2024. godini. U sklopu rashoda za nabavu nefinancijske imovine planiraju se investicije u izgradnju državnih cesta i investicijsko održavanje i rekonstrukcija. U Posebnom dijelu detaljnije će se opisati ulaganje u državne ceste po programima.

Prijedlogom Financijskog plana Hrvatskih cesta za 2022. i projekcijama za 2023. i 2024. godinu projicirani su prihodi i rashodi poslovanja koji u narednim godinama rezultiraju manjkom od 258,00 milijuna kuna u 2022. godini, 272,00 milijuna kuna u 2023. te 289,00 milijuna kuna u 2024. godini, u skladu sa Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022.-2024.

RAČUN FINANCIRANJA

Otplate glavnice primljenih kredita i zajmova po godinama iznose: 612,39 milijuna u 2022., 547,74 milijuna kuna u 2023. i 619,21 milijuna u 2024. godini.

Planirano kreditno zaduženje po godinama iznosi: u 2022. godini 870,39 milijuna kuna, u 2023. godini 759,74 milijuna kuna te u 2024. godini 848,21 milijuna kuna.

Planirana kreditna sredstva bit će korištena za financiranje izvođenja radova na pojedinim strateškim projektima.

POSEBNI DIO

ULAGANJE U DRŽAVNE CESTE PO PROGRAMIMA

K300004 Spojevi na autoceste

U 2022. godini planirana ulaganja iznose 32,95 milijuna kuna. Projekcija za 2023. godinu iznosi 115,62 milijuna kuna i za 2024. godinu 290,81 milijuna kuna. Planski iznosi za projekte izgradnje državnih cesta sastoje se od planiranih izdataka za otkup zemljišta, projektiranje, izvođenje radova i nadzor.

Projekti koje je potrebno istaknuti zbog značajnijih predviđenih iznosa ulaganja u ovom programu jesu:

- Spojna cesta čvor Vučevica na A1 – čvor na D8 – Trajektna luka Split
- Brza cesta čvor Okučani – Gradiška
- Most na Savi kod Gradiške
- Čvor Donja Zdenčina (A1) – most na Kupi kod Lasinje

K300005 Program gradnje i rekonstrukcije brzih cesta

U 2022. godini planirana ulaganja iznose 462,80 milijuna kuna. Projekcija za 2023. godinu iznosi 411,07 milijuna kuna i za 2024. godinu 312,74 milijuna kuna.

Projekti koje je potrebno istaknuti zbog značajnijih predviđenih iznosa ulaganja u ovom programu su:

- Brza cesta D12 (Podravski ipsilon) Farkaševac – Bjelovar
- Brza cesta Bjelovar – Virovitica – GP Terezino Polje (Mađarska) (Podravski ipsilon)
- Brza cesta D10 (Podravski ipsilon) Kloštar Vojakovački – Križevci
- Multimodalna platforma splitske aglomeracije, brza cesta Solin – Stobreč – Dugi Rat – Omiš
- Spojna cesta D403 čvor Škurinje – luka Rijeka
- Brza cesta Nuštar – Vukovar
- Brza cesta Varaždin – Ivanec- Krapina

K300006 Ostali programi zahvata na državnim cestama

U 2022. godini planirana ulaganja iznose 325,02 milijuna kuna. Projekcija za 2023. godinu iznosi 295,33 milijuna kuna i za 2024. godinu 95,61 milijuna kuna.

Projekti koje je potrebno istaknuti zbog značajnijih predviđenih iznosa ulaganja u ovom programu su:

- Mostanje – Vukmanički Cerovac
- Državna cesta Zabok – Krapina
- Rekonstrukcija raskrižja Širina – D8 u Solinu
- Istočna obilaznica Novog Marofa
- Spojna cesta čvor Sisak – Sisak
- Most i pristupne ceste preko Kupe u Pokupju
- Srijemska granična transverzala, Ilok – Lipovac, obilaznica Apševaca i Lipovca
- Obilaznica Vukovara
- Obilaznica Preloga
- Obilaznica Buzeta

K300007 Rekonstrukcija i uređenje cesta na otocima

U 2022. godini ukupno planirana ulaganja iznose 1.054,18 milijuna kuna. Projekcija za 2023. godinu iznosi 15,75 milijuna kuna i za 2024. godinu 15,34 milijuna kuna.

Projekti koje je potrebno istaknuti zbog značajnijih predviđenih iznosa ulaganja u ovom programu su:

- Cestovno povezivanje s južnom Dalmacijom; Most Pelješac s pristupnim cestama i obilaznicom Stona
- Obilaznica Orebića

K300009 Program denivelacije i osiguranja cestovno-željezničkih prijelaza

U 2022. godini planirana ulaganja iznose 0,1 milijuna kuna. U 2023. i 2024. godini nisu predviđena sredstva u ovom programu.

K300010 Ostali interventni projekti

U 2022. godini planirana ulaganja iznose 1,79 milijuna kuna. Projekcija za 2023. godinu iznosi 3,15 milijuna kuna i za 2024. godinu 3,10 milijuna kuna.

K300011 Investicijsko održavanje i rekonstrukcija državnih cesta

U 2022. godini planirana ulaganja iznose 530,15 milijuna kuna. Projekcija za 2023. godinu iznosi 490,26 milijuna kuna i za 2024. godinu 488,05 milijuna kuna.

Ulaganjem u sanaciju/obnovu i rekonstrukciju mreže državnih cesta produljuje se vijek trajanja te se na taj način smanjuju budući troškovi ulaganja u rekonstrukciju, povećava se sigurnost prometa, smanjuje broj prometnih nezgoda.

PROGRAM ODRŽAVANJA I UPRAVLJANJA DRŽAVNIH CESTA

A300003 Redovito održavanje

U prijedlogu Financijskog plana od 2022. do 2024. godine planirani su iznosi od 460,00 milijuna kuna u 2022. te po 480,00 milijuna kuna u 2023. i 2024. godini. Redovito održavanje uključuje aktivnosti kojima se u osnovi ne popravljaju samo stanje ceste, već uključuje aktivnosti koje su važne za sigurno prometovanje i funkcioniranje cestovne infrastrukture (mali popravci

kolnika, uređenje zelenila uz cestu, obnavljanje horizontalne i vertikalne prometne signalizacije, popravke prometne opreme, održavanje odvodnje, zimsku službu). Redovito održavanje državnih cesta obuhvaća:

- radove redovitog održavanja državnih cesta
- održavanje sustava, uređaja i opreme na cestama i objektima s posebnim upravljanjem
- nabavu i isporuku soli za ceste
- kontrolna ispitivanja za radove redovitog održavanja i to:
 - kontrolna ispitivanja izvedenih asfaltnih slojeva u sklopu redovitog održavanja
 - kontrolna ispitivanja prometne signalizacije.

A300004 Izvanredno održavanje

Za sve tri godine u prijedlogu Financijskog plana od 2022. do 2024. godine planiran je iznos od 10 milijuna kuna po godini.

A300005 Studije i razvojne pripreme

Za studije i razvojne pripreme u 2022. godini planirano je 5,23 milijuna kuna, a u projekcijama za 2023. i 2024. 2,85 milijuna kuna, odnosno 2,54 milijuna kuna.

Studije i razvojne pripreme čine prvu fazu u realizaciji programa Hrvatskih cesta, iz aktivnosti vezanih uz državne ceste. Ujedno su početna faza u realizaciji programa razvoja ukupne mreže javnih cesta jer pokrivaju aktivnosti koje se odnose na izrade studija za programe autocesta, brzih cesta i ostalih cesta visoke razine usluga.

A300007 Sufinanciranje nerazvrstanih cesta

Za sve tri godine planirana su sredstva u iznosu od 10 milijuna kuna za sufinanciranje zimske službe na nerazvrstanim cestama.